

Briuselis, 2022 m. vasario 28 d.
(OR. fr)

6464/22

LIMITE

ENV 148
CLIMA 75
FORETS 10
AGRI 64
RELEX 215

Tarpinstitucinė byla:
2021/0366(COD)

PRANEŠIMAS

---

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 995/2010 – Politiniai debatai

---

1. Siekdama suteikti kryptį 2022 m. kovo 17 d. Tarybos (aplinka) posėdyje vyksiančiai diskusijai dėl dalyke nurodyto pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, pirmininkaujanti valstybė narė parengė informacinį dokumentą ir du klausimus; pastarieji pateikiami šio pranešimo priede.
2. Nuolatinių atstovų komiteto prašoma susipažinti su pirmininkaujančios valstybės narės pateiktu informaciniu dokumentu bei klausimais ir perduoti juos Tarybai, kad būtų pasirengta pirmiau nurodytiems politiniams debatams.

Pasiūlymas dėl reglamento dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų prekių ir produktų tiekimo Europos Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš ES

- Pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas -

Miškų apsauga yra labai svarbus uždavinys mūsų visuomenėms ir ateities kartoms. Miškai atlieka itin svarbų vaidmenį kovojant su klimato kaita ir biologinės įvairovės nykimu. Jie taip pat yra žaliavų šaltinis, reguliuoja tam tikrus natūralius procesus ir daugeliui skurdžiausių pasaulio bendruomenių yra pragyvenimo šaltinis.

Būtinybė skubiai imtis veiksmų siekiant ambicingo ir bendro tikslo

Dabar miškų tema tampa vis svarbesne Europos ir tarptautinių organizacijų diskusijose. 2021 m. lapkričio mėn. Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) šalių konferencijoje (COP 26) buvo plačiai pripažintas miškų ir žemės sektoriaus vaidmuo spartinant klimato kaitos švelninimą. Ta proga 141 valstybės, kurių miškų plotas sudaro daugiau kaip 90 proc. viso pasaulio miškų ploto, vadovai **Vadovų deklaracijoje dėl miškų ir žemės naudojimo** įsipareigojo kolektyviai dirbti kartu, kad iki 2030 m. būtų sustabdytas miškų nykimas bei dirvožemio degradacija ir šis procesas būtų pakeistas priešingu procesu, kartu pripažindami, kad reikia suvienyti pastangas siekiant pereiti prie tvaraus žemės naudojimo – o tai yra pagrindinė užduotis siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų.

Po kelių dienų, 2021 m. lapkričio 17 d., Komisija pateikė pasiūlymą dėl reglamento dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų prekių ir produktų tiekimo Europos Sąjungos (ES) rinkai ir jų eksporto iš ES. Šis tekstas, apie kurį paskelbta 2019 m. Komisijos komunikate „**ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimas**“, yra visuotinės Europos Sąjungos strategijos, kuriai pritaria valstybės narės ir kuri buvo patvirtinta **Europos žaliajame kurse, ES biologinės įvairovės strategijoje iki 2030 m. ir Europos strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“**, dalis. Šiuo reglamentu siekiama reaguoti į didelį visuomenės spaudimą (jį atspindi istoriškai aktyvus dalyvavimas Komisijos pradėtose konsultacijose internetu), visų pirma susijusių su susirūpinimu miškų raida visame pasaulyje (1990–2020 m. pasaulyje išnyko 420 mln. hektarų miškų – šis plotas viršija Europos Sąjungos plotą).

Europos Sąjungai tenka ypatinga atsakomybė dėl šių pasaulinių reiškinių. Joje sunaudojama daug žaliavų ir pusgaminių iš nacionalinių ir tarptautinių šaltinių. Vykdoma prekybos veikla ir susijusi tiekimo grandinės veikla atitinkamai daro įvairų neigiamą poveikį aplinkai, visų pirma kiek tai susiję su miškų naikinimu ir alinimu. Jau 2013 m. Komisijos tyrimas parodė, kad Europos šalys yra atsakingos už daugiau kaip trečdalį viso miškų naikinimo, susijusio su tarptautine prekyba žemės ūkio produktais¹.

Pasiūlymas, orientuotas į esminę deramo patikrinimo sistemą

Pasiūlymu dėl reglamento siekiama užtikrinti, kad į ES importuoti ir joje prekiauti arba eksportuoti iš ES būtų galima tik tokią kavą, kakavą, alyvpalmių aliejų, soją, jautieną ir medieną, taip pat susijusius produktus, pvz., odą, šokoladą ar baldus, kuriuos gaminant nebuvo vykdomas miškų naikinimas ar alinimas. Todėl šiuo tekstu siekiama atsižvelgti į žemės ūkio gamybos veiklos poveikį tiek miškų naikinimui, tiek jų alinimui.

---

¹ Europos Komisija, 2013 m. ES vartojimo poveikis miškų naikinimui: ES vartojimo poveikio miškų naikinimui išsami analizė. Tyrimas, kurį finansavo Europos Komisijos Aplinkos Generalinis direktoratas ir kurį atliko VITO, Tarptautinis taikomųjų sistemų analizės institutas, HIVA ir Nyderlandų tarptautinė gamtos išsaugojimo sąjunga <https://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf>

Siekiant šio tikslo, reglamentas yra paremtas **deramo patikrinimo sistema**, kad būtų **užtikrintas vertės grandinių skaidrumas ir atsekamumas**, taikant ją visiems veiklos vykdytojams ir prekyautojams bendroje ir suderintoje sistemoje. Ši deramo patikrinimo sistema grindžiama į ateitį orientuotu rizikos vertinimo metodu. Todėl veiklos vykdytojai, kurie pirmą kartą importuoja arba eksportuoja reglamento I priede išvardytus produktus į ES, ir prekyautojai, kurie nėra MVI, prieš pateikdami produktus rinkai privalo taikyti deramo patikrinimo procedūrą, patvirtintą privalomu pareiškimu.

Tai apima atsekamumo reikalavimą renkant informaciją, leidžiančią nustatyti produkto gamybos šaltinį, jo maršrutą visoje perdirbimo ir prekybos grandinėje, taip pat riziką analizę ir, kai tinkama, nustatytos rizikos mažinimo priemonių įgyvendinimą. Todėl reglamento nuostatos leidžia užtikrinti, kad produktai nebūtų susiję su miškų naikinimu – tiek **neteisėtu**, tiek **teisėtu**. Nuostatų veiksmingumą turi užtikrinti kompetentingų institucijų įdiegta kontrolės ir sankcijų sistema.

Aiški ir bendra sistema siekiant veiksmingo įgyvendinimo

Kad tekstas būtų veiksmingai ir darniai įgyvendinamas, **jo nuostatos turi būti visiems suprantamos**. Tuo tikslu pateikiamos bendros pagrindinių sąvokų apibrėžtys; taip bus užtikrinta galimybė Komisijos siūlomas priemones taikyti praktikoje.

Šiuo metu nėra tarptautinio sutarimo dėl miškų alinimo sąvokos. Esama keleto vienu metu taikomų apibrėžčių, kurios vartojamos nacionaliniu lygmeniu. Šiuo klausimu delegacijos pateikė daug pastabų *ad hoc* darbo grupėje² dėl miškų naikinimo ir alinimo, susijusio su ES rinkai teikiamais ir iš ES eksportuojamais produktais, rizikos; daug pastabų pateikta ir dėl susijusios tvarios miško kirtimo veiklos apibrėžties.

Kai kurios delegacijos taip pat nurodė, kad miškų naikinimo apibrėžtis galbūt yra pernelyg siaura, nes ji apima tik miškų pavertimą žemės ūkio paskirties žeme, nors miško pavertimas ne žemės ūkio paskirties žeme taip pat galėtų būti įtrauktas į apibrėžties aprėptį.

Sausio 20 d. Amjene įvykusiame neformaliame Aplinkos ministrų tarybos posėdyje ir vasario 21 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės ministrų tarybos posėdyje akcentuota, kad visos valstybės narės pritaria teksto tikslams. Tuose posėdžiuose valstybės narės taip pat pasinaudojo galimybe pasidalinti išvalgomis dėl teksto įgyvendinamumo, veiklos vykdytojams ir kompetentingoms institucijoms tenkančios administracinės naštos ir susijusios kontrolės masto, prekių ir ekosistemų, į kuriuos reikia atsižvelgti, aprėpties ir sąvokų apibrėžčių (įskaitant miškų alinimo apibrėžtį). Galiausiai ministrai taip pat pasidalino savo nacionaline patirtimi aplinkos politikos ir ES medienos reglamento taikymo srityse.

---

² Miškų naikinimo ir alinimo, siejamo su ES rinkai teikiamais produktais, rizikos klausimų darbo grupė.

Dėl teksto vyksta techninės diskusijos *ad hoc* darbo grupėje, kurią sudaro įvairių susijusių sektorių ekspertai. Pirmininkaujančios valstybės narės surengtose diskusijose buvo surengtas pirmasis teksto nagrinėjimas, o valstybės narės pasinaudojo proga pareikšti savo nuomonę dėl visų straipsnių. Šiose techninėse diskusijose iškilo nemažai didelių iššūkių: dėl apibrėžčių, atitikties PPO taisyklėms, bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis, siūlomų nuostatų proporcingumo ir siūlomo reglamento įgyvendinimo administracinės naštos.

Siekiant pažangos derybose, ministrų prašoma pasikeisti nuomonėmis šiais klausimais:

1. *Veiksmingas ir praktiškai įvykdomas deramo patikrinimo sistemos įgyvendinimas yra labai svarbus, kad būtų užtikrintas reikiamas atsekamumas siekiant garantuoti, kad produktai nebūtų susiję su miškų naikinimu ir alinimu. Kokie jūsų pasiūlymai siekiant užtikrinti veiksmingą ir efektyvią deramo patikrinimo sistemą?*
2. *Praktinis reglamento įgyvendinimas neabejotinai bus grindžiamas visuotiniu pagrindinių reglamento apibrėžčių taikymu. Nors kai kurių sąvokų apibrėžtys ir yra parengtos, jų naudojimas Europos ir tarptautiniu lygmenimis nėra suderintas. Siekiant palengvinti reglamento įgyvendinimą, kokie, remiantis geriausiomis turimomis mokslinėmis žiniomis, būtų jūsų siūlymai rengiant bendras terminų „miškų naikinimas“ ir „miškų alinimas, taip pat susijusio termino „tvari miško kirtimo veikla“ apibrėžtys?*

Kalbėjimo laikas: 3 minutės kiekvienai valstybei narei